

Copper Investments AD, rudarska kompanija u vlasništvu Ukrajine, saradivala je sa Sardich MC-om u Makedoniji sa planovima za rudnike za zlato i bakrom u najplodnijem poljoprivrednom zemljištu u Makedoniji. Samo jedan kilometar od najbližeg naseljenog sela i četiri kilometra od najbližeg grada, građani brinu da će rudarstvo obrisati čitav život i izazvati teške ekološke katastrofe.

Za jedan dan 2012. godine, COPIN (preko Sardich MC) obezbedio je tri potpisa za rudarsku koncesiju od ukupno 86 potpisanih od strane bivše makedonske vlade, pod desnom političkom partijom VMRO-DPMNE. Ova stranka je vladala od avgusta 2006. do maja 2017. godine, a verodostojni navodi o masovnoj korupciji odigrali su značajnu ulogu u njenom padu sa vlasti.

Svih 86 rudarskih koncesija nalazi se u jugoistočnoj Makedoniji, bastion plodnog zemljišta sa naseljenim gradovima i selima u kojima lokalno stanovništvo živi od poljoprivrede i služi kao većinski dobavljač voća i povrća u zemlji.

Od tri rudarske koncesije, rudnik bakra i zlata u Kazandolu je trenutno u poslednjoj fazi izgradnje i priprema se za početak eksploatacije. Za sada, lokalni stanovnici su glasali "da" ili "ne" za rudnike na šest referenduma, organizovanih u regionima pogođenim rudarskim operacijama.

Većina je glasala protiv rudnika, dok su druge oblasti imale nizak odziv glasača ili nisu mogle doći do neophodnog konsenzuskog glasanja. Mali grad Gevgelija je prvi uspešan referendum sa preko 13.000 ljudi koji su glasali protiv rudnika, a samo 154 je podržalo to. U malom gradu Valandovu, gde su mnogi protestovali protiv rudnika, njegov referendum na kraju nije dostigao neophodan popis kako bi ga učinio legitimnim, sa 300 nestalih glasova. Rudarski kompleks Kazandol će obuhvatiti 287 hektara zemlje, sada pokrivenih šumama i grmovima. Rukovanje rudom biće izvedeno metodom otvorene jame. Kopanje rudnika vršiće se eksplozijama, a bakar i zlato će biti odvojeni od kamena koristeći bazene sa sumpornom kiselinom. Studija o proceni uticaja na životnu sredinu: Rudarski kompleks Kazandol, Valandovo, Makedonija jasno navodi:

Iscrpljenje gomile sirovog mineralnog materijala vrši se na deponiji iskopane bakarne rude. Tehnologija koja će se koristiti za dobijanje finalnog proizvoda - elektrolitički (katodni) bakar, zasniva se na upotrebi rastvora za ispuštanje sumporne kiseline i rastvora sa niskom koncentracijom (0,5%), koji će biti pokriven (prskan) na površini deponija. Prelazeći kroz odloženi sirovi mineral na deponiji, rastvor razređuje deo bakra iz rude i kreće iz donjeg dela.

Tri lokacije rezervoara sumporne kiseline, svaka sa 270 kubnih metara, postoje na lokaciji zajedno sa rezervoarom organskih razblaživača. Studija predstavlja štetne rezultate kao što

su zagađenje vazduha od kiselog isparenja, emisije prašine iz rudarskih aktivnosti i emisije gasa iz kamiona i automobila povezanih s kompleksom. Ovo je ilustrovano 13. decembra 2017. godine kada je Sardich MC pokrenuo testne eksplozije na rudarskom kompleksu Kazandol.

Tweet: Ovako je izgledao prvi eksploziv, samo nekoliko metara od prvih kuća u selima Kazandol i Brajkovci. #StopForKazandol

Video zapisi: Prva eksplozija u rudniku Kazandol. 4-5 takvih eksplozija planirano je svakodnevno tokom narednih 15 godina. Hitno zaustavite gradnju! Stop za rudnike smrti! Angel Nakov iz Građanske inicijative "Spas za Gevgeliju" kaže:

Dodelili smo koncesije za rudarstvo na vrhu izvora vode da iskopamo neznatno malu količinu zlata. Neko je odlučio da nas otruje arsenom, sumpornom kiselinom i cijanidom. U ovim rudnicima će se koristiti deset do dvadeset tona cijanida. Hitler je koristio samo sedam tona cijanida za ubijanje ljudi sa fumigacijom u Aušvicu.

Aktivisti pričaju protiv rudarstva na najplodnijim zemljama u Makedoniji

Kazandolska reka i reka Anska prelaze u rudnik kompleksa Kazandol i područje je poznato po rastućem mediteranskom i organskom voću, kao što su nar, jabuke, breskve, trešnje, smokve i retka japanska jabuka. Samo 45 kilometara od lokacije Kazandol, projekat Ilovice, još jedna vrsta rudarstva, nalazi se na vrhu planinskog područja Strumičkog pola, glavnog izvora voća i povrća u Makedoniji.

Studija o proceni uticaja na životnu sredinu: Rudarski kompleks Kazandol, Valandovo, Makedonija navodi:

Izolovana vrsta rizika u ovom kontekstu predstavlja slučajno izlivanje hemikalija ili kontaminiranih otpadnih voda vezanih za izgradnju. U aluvijalnom vodonosnom sloju reke Anske očekuje se prekid hidrauličkog povezivanja tokova površinskih voda sa podzemnim vodama na području izgradnje deponije za otkopavanje sirovog mineralnog materijala... Građanska inicijativa Spas za Valandovo ("Spas za Valandovo") koju su osnovali aktivisti iz Valandova, grada koji je udaljen samo četiri kilometra od rudarskog kompleksa Kazandol, glasno je govorila protiv rudarske operacije. Organizovali su dve blokade puta i nekoliko događaja kako bi pokazali vlastima da odbijaju dozvoliti rudarima da unište njihove domove i živote.

Krajem 2017. godine, bivša vladajuća stranka VMRO-DPMNE koja je potpisala koncesije za rudarstvo održala je kongres u Valandovu. Lokalci su im ponudili sveže napitke napravljene sumpornom kiselinom kako bi pokazale svoj revolt.

"Kažu da se ubice uvek vraćaju na mesto zločina. Ovo se dogodilo u Valandovu kada su oni koji su doneli #MinesOfDeath došli danas u posetu. Koristili smo priliku da im ponudimo

ekološki prihvatljiva pića sa sumpornom kiselinom. #StopForKazandol”

Centar za istraživanje i informisanje o životnoj sredini Eko-svest, vodeća ekološka nevladina organizacija, susrela se 2017. godine sa novim makedonskim premijerom Zoranom Zaevom, koji zahteva kumulativnu stratešku procenu uticaja na životnu sredinu od svih 86 rudarskih koncesija.

Na lokalnim izborima prošle godine, gospodin Zaev je obećao da će njegova vlada zaustaviti izgradnju rudnika. Sam Zaev živi u Strumici, regionu koji je najviše pogođen rudnicima. Međutim, on je takođe izjavio da se to ne može učiniti odmah jer se vlada mora prvo osigurati da otkaz koncesija neće izazvati ogromnu finansijsku štetu državi zbog kontribucionih kazni.

Uprkos protestima, izgradnja kompleksa rudnika Kazandol se nastavlja i sada je u poslednjoj fazi pripreme za početak eksploatacije.